

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

تولید خانگی سقز

گروه شغلی

صنایع غذایی

کد ملی آموزش شایستگی

۷	۵	۱	۴	۲	۰	۶	۸	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱
ISCO-۰۸				سطح مهار ت	شناسه گروه			شناسه شغل				شناسه شایستگی		نسخه

۱-۸۶-۸۱-۶۷-۶۷-۱۵۱۲

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۴/۶/۱۵

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۱-۸۶-۰۸۶-۶۷-۷۵۱۲

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی :
علی موسوی مدیرکل دفتر طرح و برنامه های درسی
رامک فرح آبادی معاون دفتر طرح و برنامه های درسی
پریسا رستمی مسئول گروه صنایع غذایی دفتر طرح و برنامه های درسی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان کرمانشاه
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-
-

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است .

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Daftar_tarh@irantvto.ir

شایستگی تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	طیبه پریزن	کارشناسی ارشد	صنایع غذایی	مربی	۹ سال	تلفن ثابت : ۰۸۳۳۸۳۷۸۲۴۶ تلفن همراه : ۰۹۱۸۸۳۰۷۴۷۶ ایمیل : t.parizan@gmail.com
۲	شاهو روحانی	کارشناسی	متالورژی	مربی	۱۰ سال	تلفن ثابت : ۰۸۳۳۸۳۷۸۲۴۶ تلفن همراه : ۰۹۱۸۳۳۱۷۰۰۳ ایمیل : shaho۷۰۰۳@gmail.com

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرشی :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل :	
تولید کننده خانگی سقز	
شرح استاندارد آموزش شغل :	
تولید کننده خانگی سقز شغلی است در حوزه صنایع غذایی که با شایستگی های تشخیص درخت بنه و بهره برداری از آن ، نحوه بهره برداری شیره سقز با شیوه سنتی ، چگونگی جمع آوری شیره سقز ، خالص سازی شیره سقز و در نهایت بسته بندی ، لیبیل گذاری و بازاریابی سرو کار دارد.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : دیپلم حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۵۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۱۱ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۲۹ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: ۱۰ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵ %
- عملی :	۶۵ %
- اخلاق حرفه ای :	۱۰ %
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
دارای مدرک لیسانس صنایع غذایی با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

تشخیص درخت بنه بهره برداری از شیوه آن ، جمع آوری، خالص سازی و بسته بندی شیره سقز می باشد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Process production of chewing gum

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی‌ها

ردیف	عناوین
۱	تشخیص درخت بنه و زمان مناسب بهره برداری از شیره آن
۲	بهره برداری شیره سقز با شیوه سنتی
۳	جمع آوری شیره سقز
۴	خالص سازی شیره سقز
۵	بسته بندی مناسب شیره سقز

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - ویدئو پروژکتور - پوستر - فیلم آموزشی				دانش :
			۰/۵	- وارپته های مختلف درخت بنه
			۰/۵	- گیاه شناسی درخت بنه
			۰/۵	- مناطق دارای درخت بنه در کشور (کرمانشاه ، ایلام ، کردستان و.....)
			۰/۵	- ارزش غذایی ، دارویی و صنعتی میوه و درخت بنه
				مهارت :
		۲		- تشخیص درخت بنه از سایر درختان
		۱		- تشخیص زمان مناسب بهره برداری شیره سفز
				-
				نگرش :
			-دقت در مراحل انجام کار	
			-	
			ایمنی و بهداشت :	
			-استفاده از لباس کار مناسب	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			-	
			-	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۷	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - ویدئو پروژکتور - پوستر - فیلم آموزشی - خاک رس				دانش :
			۰/۵	- نحوه انتخاب درخت مناسب جهت بهره برداری
			۰/۵	- شرایط ایجاد زخم بر روی درخت (از نظر اندازه ، ضخامت ، فاصله و....)
			۰/۵	- خاک رس و خواص آن
			۰/۵	- نحوه تهیه کاسه های گلی
				مهارت :
		۱		- تشخیص و انتخاب درخت مناسب جهت بهره برداری
		۳		- ایجاد زخم های مناسب بر روی درخت
		۱		- تهیه خمیر مناسب از خاک رس
		۲		- تهیه کاسه گلی از خاک رس و نصب آن در محل های ایجاد زخم
				نگرش :
	-دقت در مراحل انجام کار			
	- ایجاد زخم ها به طور مناسب بر روی درخت به طوریکه باعث آسیب رساندن به سلامت درخت نشود.			
	ایمنی و بهداشت :			
-استفاده از دستکش				
-استفاده از لباس کار مناسب				
-مجهز بودن به جعبه کمک های اولیه				
توجهات زیست محیطی :				
-				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۶	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - ویدئو پروژکتور - پوستر - فیلم آموزشی - خاک رس				دانش :
			۰/۵	-مدت زمان لازم تا جمع شدن شیره سقز و پر شدن کاسه ها
			۰/۵	- زمان مناسب برای جمع آوری کاسه ها
			۰/۵	- چگونگی بستن محل زخم ها با گل و دلایل آن
			۰/۵	- اهمیت طی شدن دوره استراحت برای درخت
				مهارت :
		۳		- جمع آوری کاسه ها
		۳		- پوشاندن محل زخم ها به طور مناسب با گل
				-
	نگرش :			
	-دقت در مراحل انجام کار			
	-دقت در بستن محل زخم درخت			
ایمنی و بهداشت :				
-استفاده از دستکش				
-استفاده از لباس کار مناسب				
-مجهز بودن به جعبه کمک های اولیه				
توجهات زیست محیطی :				
- پوشاندن محل زخم ها به طور مناسب با گل تا درمان زخم ها با سرعت بیشتری انجام پذیرد و درخت از ابتلا به آفات در امان بماند.				
-				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۶	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - ویدئو پروژکتور - پوستر - فیلم آموزشی - ظروف مناسب				دانش :
			۰/۵	- نکات مربوط به جدا کردن شیره ها از کاسه ها
			۰/۵	- نحوه انتقال شیره به ظرف مناسب
			۰/۵	- دلیل اضافه کردن آب به شیره جمع آوری شده و جوشاندن آن
			۰/۵	- چگونگی جدا کردن ناخالصی ها از شیره
				مهارت :
		۲		- جدا کردن شیره از کاسه ها و انتقال آن به ظرف مناسب
		۱		- افزودن آب به میزان مشخص به شیره
		۱		- جوشاندن شیره ای که به آن آب اضافه شده
		۲		- جدا کردن ناخالصی ها از شیره
				نگرش :
	-دقت در مراحل انجام کار			
	ایمنی و بهداشت :			
- رعایت اصول بهداشتی				
-استفاده از لباس کار مناسب				
-مجهز بودن به جعبه کمک های اولیه				
-مجهز بودن به کپسول آتش نشانی				
توجهات زیست محیطی :				
-دفع صحیح ضایعات و پساب				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۷	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- پارچه مناسب جهت تهیه کیسه - دستگاہ بسته بندی در مقیاس کوچک - لیبل				دانش :
			۰/۵	- دلیل انتقال شیره جوشیده به کیسه
			۰/۵	- جنس مناسب پارچه جهت تهیه کیسه
			۰/۵	- لزوم فروبردن کیسه حاوی شیره به درون آب
			۱/۵	- لزوم بسته بندی ، لیبل گذاری و بازاریابی
				مهارت :
		۱		- تهیه کیسه مناسب پارچه ای
		۱		- انتقال مناسب شیره به درون کیسه
		۱		- فرو بردن کیسه حاوی شیره به درون آب
		۴		- بسته بندی ، لیبل گذاری و بازاریابی
				نگرش :
				- دقت در مراحل انجام کار
				-
				ایمنی و بهداشت :
			- رعایت اصول بهداشتی	
			- استفاده از لباس کار مناسب	
			- مجهز بودن به جعبه کمک های اولیه	
			- مجهز بودن به کپسول آتش نشانی	
			توجهات زیست محیطی :	
			- دفع صحیح ضایعات و پساب	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	دستگاه بسته بندی	در مقیاس کوچک	۱	
۲	جعبه کمکهای اولیه	استاندارد	یک سری کامل	
۳	رایانه	استاندارد به روز	۱ دستگاه	
۴	ویدئو پروژکتور	استاندارد	۱ دستگاه	
۵	کپسول آتش نشانی	استاندارد	۱ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	خاک رس	جهت تهیه کاسه های گلی	یک گونی	
۲	لیبل	با مشخصات مورد نیاز	به تعداد لازم	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ظرف جمع آوری شیره	فلزی	۳ عدد	
۲	پارچه مناسب	جهت تهیه کیسه	یک توپ	
۳	تیشه	جهت ایجاد زخم بر روی درخت	۵ عدد	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	مطالب آموزشی جهاد کشاورزی					

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.google.com